

De Heere is tot Zijn tempel gekomen Psalm 118:1-2, 19-29

Rev dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2016, Arnhem-Nijmegen 2022

Op een ezel reed Jezus van Bethanië naar Jeruzalem. Mensen zwaaiden met palmtakken, zoals wij dat vanmorgen deden. Zij verwelkomden Jezus om Jeruzalem binnen te gaan.

Toen Jezus boven op de Olijfberg kwam en eroverheen ging, zag Hij de hele stad beneden liggen, met de enorme tempel recht voor Zich.

Hij hoefde alleen nog maar de Olijfberg af te dalen, het Kidrondal in, om bij de stadspoort te komen die de Oostpoort werd genoemd; deze poort in de stadsmuur was tegelijk de toegangspoort tot het tempelcomplex.

1. Door de poorten

Psalm 118 bevat veel elementen van deze tocht van Jezus; de Kerk heeft deze psalm altijd gezien als een profetie over Jezus Christus. Laten wij daarom Jezus volgen op Zijn weg en tegelijk naar de psalm kijken.

Onze Heere ging door de stadspoort naar binnen, zoals de psalm zegt:

Doe de poorten van de gerechtigheid voor mij open,
daardoor zal ik binnengaan, ik zal de HEERE loven.
Dit is de poort van de HEERE,
daar zullen de rechtvaardigen door binnengaan. (Psalm 118:19-20)

In ons leven staan er veel deuren voor ons; veel keuzes moeten gemaakt worden; veel poorten waar wij doorheen kunnen gaan. Welke poort gaan wij binnen? Waar gaan wij heen? Welke keuzes maken wij in het leven? Mogen wij altijd de poort van de rechtvaardigen kiezen, om dichterbij onze Heere te komen, en ons niet van Hem ver verwijderen. Ook al doen zulke keuzes ons soms voor een tijdje pijn.

Jezus moest ook Zijn eigen keuzes maken, en Hij wist: als Ik nu de stad binnenga, ligt Mijn lot vast. Hij wist dat Zijn leven enkele dagen later zou eindigen.

Maar Hij besloot om door die Poort van de Gerechtigheid te gaan.

Toen Jezus op de top van de Olijfberg stond, kon Hij door over Oostpoort het grote tempelterrein overzien en alle tempelpoorten in een rechte lijn: eerst de Oostpoort, dan de poort van de buitenste voorhof — waar heidenen mochten bidden — daarna de poort van de binnenste voorhof, voor het

Joodse volk, en tenslotte de eigenlijke ingang van de tempel, waar alleen de priesters mochten komen.

Veel Joden geloven zelfs vandaag nog dat de Messias op een dag vanuit het oosten door deze Oostpoort Jeruzalem zal binnengaan. Daarom heeft deze poort, ook nu nog, een bijzondere heiligheid voor hen.

Het is opmerkelijk dat deze poort de enige is van de acht poorten van Jeruzalem die tegenwoordig afgesloten is. In het jaar 1530 hebben de Ottomaanse Turken de poort dichtgemetseld met grote stenen, en zij legden er een islamitische begraafplaats voor, in de gedachte dat de Joodse Messias geen voet op een begraafplaats zou zetten en dus niet zou kunnen komen.

Dit hoeft ons niet te verontrusten. Zij waren vijftien eeuwen te laat met hun list. Als christenen geloven wij dat de Messias al door de poort is gegaan. Dat is het feest dat wij vandaag vieren: het begin van deze heilige week.

Jezus ging Jeruzalem binnen zoals alle andere pelgrims, en zo stond Hij naast alle mensen die vrede met God zoeken. Jezus kwam als pelgrim — hoewel Hij de Heere van de tempel was.

Maar Hij beschouwde het niet als iets om aan vast te houden dat Hij God was. Hij werd mens — Hij werd zoals wij — om Gods plan te vervullen.

De psalm zegt dat de rechtvaardige door de poort mag binnengaan. Dat betekende oorspronkelijk dat ieder die tot het volk van God behoorde en rechtvaardig wilde leven, de tempel mocht binnengaan om God te aanbidden.

Toen Jezus door de poort ging, kreeg de uitdrukking ‘de rechtvaardige zal binnengaan’ een veel diepere betekenis. Hij is Degene die God volmaakt heeft gediend, Die geen kwaad heeft gedaan.

In feite heeft alleen Hij, vanwege Zijn heiligheid, het recht om in Gods aanwezigheid te komen. Maar toen Hij dat deed, na Zijn kruisiging en opstanding, nam Hij — de ultieme Rechtvaardige — ons met Zich mee.

Hij heeft ons aan Zich verbonden, omdat wij in Hem geloven. Wij mogen Gods poorten binnengaan en bij Hem zijn.

2. Een optocht met takken naar het altaar

De pelgrims rondom Jezus hadden palmtakken genomen en prezen Hem vol vreugde op Zijn weg naar de tempel. Moesten zij denken aan Psalm 118? Die psalm werd in die hele week in de tempel gezongen, als onderdeel van de feestelijke liturgie.

De meeste mensen kenden goed de woorden uit de psalm:

De HEERE is God, Hij heeft ons licht gegeven;
bind het feestoffer vast met touwen tot aan de horens van het altaar. (Psalm 118:27)

Daarvoor waren ze mensen onderweg naar Jeruzalem en de Tempel - voor het offer op het altaar. Het paasfeest was immers nabij. Zij gingen in optocht met Jezus de Olijfberg af, door het Kidrondal, en door de Oostpoort het tempelterrein binnen.

Dat is de boodschap van Palmzondag. Het zwaaien met palmtakken was feestelijk — maar de richting was naar het altaar. Voor het volk was zelfs het altaar een reden tot vreugde — daar schonk God vergeving. Voor Jezus was het minder feestelijk. Hij wist dat Hij zelf geslachtofferd zou worden.

Jezus kwam Jeruzalem binnen en keek recht naar de plaats waar de offers voor het altaar werden geslacht. Want Hij kwam om het volmaakte offer te zijn — het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.

Dat was zeker niet wat de mensen rondom Jezus verwachtten. Zijn eigen discipelen wisten dat Hij sprak over Zijn komende dood. Maar wat betekende dat? Dat Hij vrijwillig Zijn leven zou geven om God te dienen en te eren, dat was voor hen onmogelijk te begrijpen.

De menigte had een eenvoudiger boodschap. Zij wilden redding, bevrijding van hun vijanden. En hier was Jezus, Die enkele dagen daarvoor Lazarus uit de dood had opgewekt. ‘Hij kan zieken genezen. Hij kan wonderen doen.’ De stad zoemde van de geruchten. ‘Dit is de man die ons zal redden! Hij is onze bevrijder. Hij kan ons verlossen van de Romeinse bezetting!’

Daarom riepen zij woorden uit de psalm:

Hosanna! Och HEERE, geef toch heil, och HEERE, geef toch voorspoed
Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de HEERE! (Psalm 118:25-16)

3. De steen die door de bouwlieden verworpen is

De menigte verwachtte overwinning. De Koning van Israël was in hun midden. Hij zou de Romeinen verdrijven, krachtig optreden. Degene Die doden opwekt, zou zeker in staat zijn het volk te verenigen en het land te bevrijden.

Maar hun leiders hadden heel andere plannen. Zij wilden van Jezus af, omdat Hij hun politieke en godsdienstige positie bedreigde. Zij wilden niet dat de Romeinen zouden denken dat er een opstand kwam — dat zou hun de kop, of in elk geval hun positie kunnen kosten.

Daarom verwierpen zij Jezus; zij verwierpen Zijn visie op God; zij wilden niet dat Hij hun koning was. En wij kennen het verhaal: dezelfde mensen die ‘Hosanna’ riepen en Hem verwelkomden, lieten zich enkele dagen later gemakkelijk overhalen om te roepen: ‘Kruisig Hem!’

“De steen die de bouwers verworpen hadden, is tot een hoeksteen geworden”, zegt Psalm 118.

De bouwlieden zijn de leiders van Israël — de farizeeën, de sadduceeën, de herodianen — mensen met macht en invloed die ‘nee’ zeiden tegen Jezus. En als blinde schapen volgde het volk.

‘Als Jezus ons niet geeft wat wij willen, dan willen wij Hem ook niet’, was hun houding.

Ook vandaag moeten wij oppassen dat wij geen Jezus vormen naar onze eigen wensen. Jezus heeft ons geen aardse rijkdom beloofd; maar velen zien Hem als een soort goddelijke wensvervuller. Wij moeten oppassen dat wij niet dingen van Hem verwachten die Hij nooit heeft beloofd, en Hem vervolgens afwijzen omdat Hij niet aan onze verlangens voldoet.

Als wij werkelijk hopen dat iemand ons helpt, en hij doet dat niet zoals wij verwachten, kan liefde gemakkelijk omslaan in afwijzing. Niets kan zo bitter zijn als een teleurgesteld mens. Ons hart kan zo hard en vol misleiding zijn.

En Jezus, Die wist wat er in het menselijk hart leeft, zag het altaar aan het einde van Zijn weg. Hij zag de mensen die ‘Hosanna’ riepen en palmtakken zwaaiden — en wist wat zou komen: de kruisiging.

Jezus wist ook dat Hij, de steen die de bouwlieden verworpen hadden, de hoeksteen zou worden van Gods nieuwe tempel.

Hij ging het tempelterrein binnen, door de poort van de buitenste voorhof, en daar wierp Hij de tafels van de wisselaars omver en de banken van hen die duiven verkochten.

Hij werd boos omdat de plaats die bestemd was voor de volken om te bidden, gebruikt werd voor handel, zodat zij nauwelijks ruimte hadden om God te zoeken. Jezus kwam niet alleen voor Joden daarvoor de hele wereld.

En enkele dagen later vertelde Jezus Zijn discipelen dat Jeruzalem en de tempel totaal verwoest zouden worden, en dat zij de wereld in moesten trekken met het Goede Nieuws.

Conclusie

De oude tempel werd verwoest, maar Jezus zou de hoeksteen worden van een nieuwe tempel. Twee maanden later predikte Petrus in Jeruzalem:

“Er is onder de hemel geen andere Naam gegeven waardoor wij zalig moeten worden.”
(Hand. 4:12)

De apostel Paulus schreef later aan de Efeziërs dat Christus de hoeksteen is van Gods volk:

“In Hem wordt het hele gebouw samengevoegd en groeit het uit tot een heilige tempel in de Heere.” (Ef. 2:21)

Mensen uit alle volken aanbidden Christus samen in Gods nieuwe tempel — de gemeenschap van Gods volk.

Uiteindelijk begrepen de mensen dat Jezus, Zijn dood en Zijn opstanding werkelijk Gods barmhartigheid waren, overeenkomstig Psalm 118:

“Loof de HEERE, want Hij is goed;
want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig.”

Jezus Zelf is de barmhartigheid van God voor Zijn volk en voor de hele wereld. Gods barmhartigheid werd zichtbaar toen God mens werd — in het Kind Jezus. Zij werd zichtbaar in Zijn leven.

En nu, terwijl Jezus op Zijn ezel Jeruzalem binnengaat, zien ook wij Gods barmhartigheid. Hij koos er Zelf voor om door de poort te gaan. Er is geen weg terug.

De weg van Jezus leidt naar het altaar.

Wat wij nu de Goede Week noemen, is begonnen, en wij volgen Jezus op Zijn weg.

+ In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, amen.